

50

år yngre

på 5 dage



[lørdag]

Med enkle midler – og en håndfuld gode maskiner – barberer vi fem årtiers gulnet lak og udslidte indretningsideer af entreen her ved at slibe trappen og lukke af mellem trinene.

De gul-brune mønstrede fliser, det gulfede listeloft, vævet på væggene og ikke mindst den åbne trappe med lakerede trin og tremmer i entreen nærmest skriger tidlige tressere ind i ansigtet på alle, der træder ind i huset her.

Men de 50 år er bare overflade, og på fem dage forvandler vi trappen til perlen i en lys entre, der byder sine gæster velkommen så veloplagt og frisk, som var huset bygget i går.

Mens det er oplagt, hvordan vi kan give gulv, vægge og loft en dukkert i ungdommens kilde, kræver trappen lidt fantasi. Vi ender med at fjerne væg til loft-tremmerne og lukke helt af til kælderen, og mellem trinene lukker vi af med hvide stødtrin. Selve trinene sliber vi ned og giver lud og olie som gulvet på første sal.

Og vi klarer det over få dage, fordi vi bruger de rigtige maskiner. Uden dem kan du lægge to-tre uger til!

DET HAR VI BRUGT

Materialer

- 10 mm spånplade til stødtrin
- 25 x 25 mm høvlet fyrretræ til monteringslister
- 8 x 43 mm høvlet liste (evt.) til trinkant

Desuden:

- 4 x 35 mm træskruer, snedkerlim, akrylfugemasse, snedkerspartelmasse, grundmaling, indendørs blank maling, malertape, trælud og træolie

Specialværktøj

- Lakfræser
- Excentersliber
- Hjørnesliber
- Dyksav med føringsskinne
- Sømpistol

Gør Det Selv



SVÆRHEDSGRAD:

Arbejdet er ikke svært, det kræver bare præcision – og tålmodighed ved slibedelen.

TIDSFORBRUG:

Cirka 20 timer fordelt på 4-5 dage på grund af tørretider – med godt slibeværktøj

PRIS:

Cirka 600 kroner plus leje af lakfræser og andet udstyr

[onsdag]

Velkommen til et nyt årtusinde. Hvide vægge, lofter, vanger og stødtrin – og lyse, olierede trin at sætte fødderne på.

Trappen lukkes

Vi begynder med at sætte stødtrin på trappen – altså at lukke det åbne rum mellem de vandrette trin.

Som på mange åbne trapper sidder der en liste på undersiden af hvert trin for at hindre, at små børn kan smutte ind mellem trinene. Den fjerner vi.

Hvert stødtrin kan uden videre skrues på bagsiden af trinnet ved sin underkant. Foroven gør vi det fast ved hjælp af en liste, som skrues fast i stødtrinet og i trinet's underside. Vi sikrer samlingerne med lim, og vi spartler over skruer og fuger alle hjørnerne.

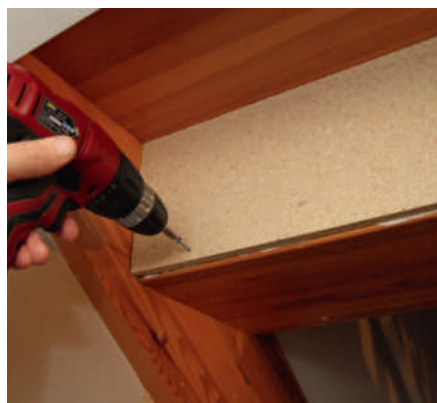
Vi bruger en 10 mm spånplade, du kan også bruge MDF eller krydsfiner.



1 Vi fjerner den gamle liste under trinene. Den skulle sikre, at børn ikke kravlede ind mellem trinene og risikerede at falde ned eller sidde fast.



2 Stødtrin og monteringslister saves ud. Stødtrinene måles præcist op i længden et for et. Højden er fælles og behøver ikke være så præcis – de skal bare gå godt ned ad det nederste trins bagside. Monteringslisterne måles ud til hvert trin.



3 Stødtrinet skrues fast på bagsiden af sit trin – efter at alle samleflader er smurt med lim. Limen er vigtig, fordi den mindsker risikoen for knirkende lyde fra trappen engang i de kommende år.



4 Gør monteringslisten fast på trinnet over det – og så på stødtrinet. Tjek, at stødtrinet står lodret. Husk igen lim.
TIPS: Du sparer megen tid ved at hælde en portion snedkerlim op i en kop, så du kan stryge den på med en pensel.



5 Skruhovederne spartles over med en snedkerspartelmasse. Gå også over alle skader i vangerne i siden. Massen bliver hård og kan slibes – modsat fugemassen, du senere bruger i fugerne.

Maskiner, der gør arbejdet hurtigere

Hvis du ikke selv er gået helt død i arbejdet med at slibe en lakeret trappe ned til rent træ, så kender du nogen, der er. Arbejdet med de kringlede hjørner og kroge er en dræber, hvis ikke du griber det rigtigt an fra første færd.

Og rigtigt betyder ikke mindst, at du ikke må gå ned på udstyret. Så vinder den gamle lak over dig.

Lakfræseren er helt central. Den lejer du, og med den i hånden har du den besværlige lak ude af verden på få timer. Derefter gælder det slibemaskinerne. De skal være gode og effektive, så de ikke bare står og ryster.

Dyksaven og sømpistolen sparer dig for besvær og tid.



Lakfræseren sparer dig nemt for flere dages slid.

Trekantsliberen når helt ind i hjørnerne. Find en god model.

Dyksaven med skinne er præcis og lynhurtig i brug.

Vil du sætte lister på alle trin, er sømpistolen genial.

Trinene slibes

Nu skal trinene slibes ned til rent træ. Vi vil lysne dem med lud og beskytte dem med olie, så al lakken skal væk.

Lakken vil nemt pakke sammen til en sej masse i slibepapir, og derfor lejer vi en lakfræser i vores byggemarked til den første del af arbejdet. Den rasper lakken af, og den er hver en krone værd.

Efter den kommer slibepapiret, og her er princippet at begynde med det grove papir, der fjerner den sidste lak og retter ujævnheder ud. Slibesporene fjernes så med lidt finere slibepapir, sporene efter det fjernes med endnu finere papir osv. Nøglen til at blive hurtigt færdig er aldrig at gå for tidligt videre til finere korn.



1 Fjern lakken med lakfræseren.
Kør hvert trin omhyggeligt over med fræseren, så du er nede ved rent træ, hvor fræseren kan nå ind.



2 Lakken i hjørnerne fjerner du med groft slibepapir på trekantsliberen, korn 40 eller endnu grovere. Med det grove papir udligner du også de niveauforskelle, der måtte være kommet ude ved kanterne.



3 De større flader glatter du ud med excentersliberen. Også her begynder du med korn 40. Når al lak er væk, og alle buler er væk, kører du på med stadig finere slibepapir på begge slibemaskinerne, til du sliber alt silkeglat med korn 120 eller finere.

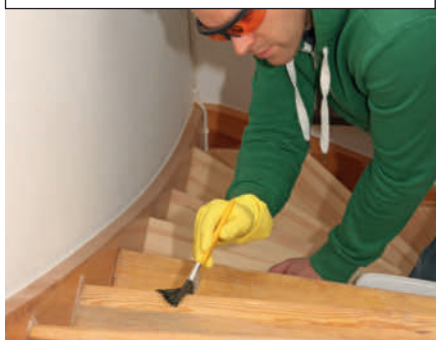


4 Ofte skal trinene fornyes på forkanten, som vi her må gøre på det øverste trin. Her gør vi det med en 8 x 43 mm høvlet liste, som vi skærer til i længden.



5 Listen stifter vi fast med en sømpistol efter at have strøget den med lim på bagsiden. De små stifter i pistolen er lynhurtigt sat i, og deres små hoveder er så godt som usynlige.

Trinene olieres



1 Stryg de nyslebne trin med trælud.
Den moderne trælud køber du fx hos farvehandleren – husk at tjekke, om du får en til løvtræ eller nåltræ. Følg anvisningen med hensyn til tid og mængde – og husk at beskytte øjne og hud mod syren.



2 Efter otte timer slibes den tørre hvide overflade med en slibemåtte eller slibepapir korn 120. Støvsug grundigt.

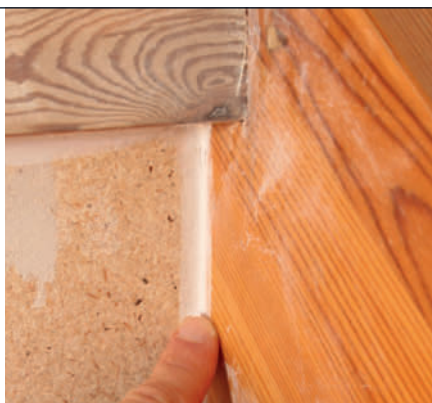


3 Olien stryges på med pensel og arbejdes godt ned i overfladen med en slibemåtte eller fint vådslibepapir. Efter 20 minutter poleres trinene med rene klude. Efter et døgn kan du gå på trappen, men olien er sårbar de første fire-fem døgn.

Trappen males



1 Alle samlinger lukkes med akrylfugemasse, når du igen kan gå på trappen. Akrylfugemassen – der også kaldes malerfuge – er lidt elastisk og god at male på, og malerarbejdet bliver langt flottere.



2 Fugerne glattes. På den snævre plads kan det være nemmest at komme til med en våd finger, men ellers bliver det pænere, hvis du bruger en silikonebrik, der giver et ensartet profil.

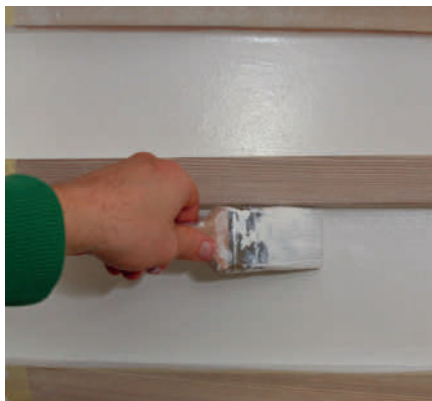


Den gamle lak slibes let over, før den males.

3 Stødtrin og vanger gøres klar til maling. Vi dækker af med en god malertape, som trykkes omhyggeligt fast i kanten, så der ikke kan trænge maling ned under tapen. Lakken på vangerne slibes let med fint slibepapir.



4 Vanger og stødtrin grundes. Den særlige grundmaling dækker bedre end slutmalingen, men har ikke nær så solid en overflade. Giv eventuelt en gang ekstra med grundmalingen, så fladen er helt hvid, inden du slutmaler.



5 Og så males vanger og stødtrin med slutmalingen. Vælg en god maling med høj glans, så den kan tåle stød fra kosnuder og er nem at vaske. Stryg på i et tyndt lag, og giv gerne trappen to-tre gange med slutmalingen.



6 Afdækningstapen fjernes, og eventuelle småskader males over.
TIPS: Tapen kan let trække lidt maling af i kanten, men ved at snitte langs kanten af tapen med en skarp kniv skaber du en flot, ren kant på malingen.

goerdetselv.dk

Flere eksempler på stilsift på goerdetselv.dk/stilsift



Nye låger og bordplader gør dit køkken spritnyt.

